

Міжнародний гуманітарний університет
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
Циклова комісія зі спеціальності Дизайн

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВК. Комп'ютерні засоби для верстки та цифрових публікацій

Галузь знань

02 Культура і мистецтво

Спеціальність

022 Дизайн

Назва освітньо-професійної програми

«Дизайн»

Рівень освіти

фаховий передвищий

Розробники і викладачі	Контактний тел.	E-mail
Викладач вищої категорії Гончаров Василь Омелянович	+38(097) 275-62-64	epk.mgu.odessa@gmail.com

1. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

Навчальна дисципліна «Комп'ютерні засоби для верстки та цифрових публікацій» спрямована на надання здобувачам теоретичних знань та практичних навичок у сфері створення та оформлення друкованих і цифрових видань. Ця дисципліна охоплює питання з основ верстки, типографіки, використання спеціалізованого програмного забезпечення та інструментів для дизайну і публікації. Навчальна дисципліна «Комп'ютерні засоби для верстки та цифрових публікацій» має на меті дати студентам фундаментальні знання та навички, необхідні для професійної роботи у сфері поліграфії.

Після завершення курсу здобувачі зможуть самостійно створювати якісні друковані та цифрові видання, використовуючи сучасні інструменти та технології та опанують навичками роботи з програмами для верстки, зможуть ефективно створювати та редагувати текстові та графічні матеріали, а також підготувати їх до друку та цифрової публікації. Вони зможуть реалізовувати власні проекти від концепції до готового продукту, застосовуючи сучасні стандарти та практики дизайну.

2. ОЧІКУВАНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКІ ПЛАНУЄТЬСЯ СФОРМУВАТИ ТА ДОСЯГНЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

Заплановані результати навчання за навчальною дисципліною

Знання:

- принципи верстки та компонування друкованих і цифрових видань;
- типографіка, шрифти та їх використання;
- формати цифрових документів (PDF, ePub тощо);
- основні можливості та функції програм, таких як Adobe InDesign, QuarkXPress, Scribus тощо;
- веб-інструменти для створення інтерактивних публікацій;
- ехнології створення електронних книг і журналів;
- стандарти та формати цифрових публікацій;
- методи підготовки документів для різних пристроїв (комп'ютери, планшети, смартфони);
- основи роботи з графічними редакторами (Adobe Photoshop, Illustrator);
- використання графіки у верстці та публікаціях;

Уміння:

- створення макетів сторінок для друкованих і цифрових видань;
- робота з текстовими та графічними елементами в програмах для верстки;
- створення інтерактивних елементів у цифрових публікаціях;
- вибір та налаштування шрифтів для різних типів видань;
- використання стилів та форматування тексту;
- налаштування параметрів друку;
- експорт документів у різні формати;
- оптимізація файлів для цифрових платформ.

Навички:

- впевнене користування Adobe InDesign, QuarkXPress, Scribus, Photoshop, Illustrator;
- використання веб-інструментів для створення інтерактивних публікацій;
- розробка візуально привабливих та функціональних макетів;
- інтеграція графічних та мультимедійних елементів у публікації;
- планування та реалізація проектів з верстки та публікацій;
- робота в команді над спільними проектами;
- управління часом та ресурсами для завершення проектів у встановлені терміни.

3. ОБСЯГ ТА ОЗНАКИ КУРСУ

Загалом		Вид заняття			Ознаки курсу		
ЄКТС	годин	Лекційні заняття	Практичні заняття	Самостійна робота	Курс, (рік навчання)	Семестр	Обов'язкова / вибіркова
3	90		42	48	4 (на основі БЗСО) 3 (на основі ПЗСО)	7 (на основі БЗСО) 5 (на основі ПЗСО)	Обов'язкова

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	Всього	лекц.	прак	сам. роб.
Тема 1. Вступ до верстки і публікацій. Історія та розвиток друкованих видань. Основи графічного дизайну та типографіки.	6		6	8
Тема 2. Програмне забезпечення для верстки. Огляд популярних програм: Adobe InDesign, QuarkXPress, Scribus. Інтерфейс користувача, налаштування робочого середовища.	8		6	8
Тема 3. Основи роботи з текстом і графікою. Створення та форматування текстових блоків. Робота з зображеннями та графічними елементами. Використання стилів, шаблонів та майстер-сторінок.	8		6	8
Тема 4. Структурування та макетування документів. Основи компоновки сторінок. Використання сіток та направляючих для створення гармонійного дизайну. Робота з багатосторінковими документами.	8		8	8
Тема 5. Підготовка документів до друку та цифрової публікації. Основи кольорокорекції та управління кольором. Підготовка файлів до друку: формати, налаштування, перевірка. Цифрові публікації: створення інтерактивних PDF, електронних книг та онлайн-журналів.	8		8	8
Тема 6. Практичні аспекти професійної верстки. Створення власного проекту: від концепції до реалізації. Робота в команді: координація та спільна робота над проектами. Огляд сучасних тенденцій у дизайні та цифрових публікаціях.	8		8	8
Загалом	90		42	48
Підсумковий контроль – залік				

5. ТЕХНІЧНЕ Й ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ / ОБЛАДНАННЯ

Студенти отримують теми та питання курсу, основну і додаткову літературу, рекомендації, завдання та оцінки за їх виконання як традиційним шляхом, так і з використанням університетської платформи он-лайн навчання на базі Moodle. Окрім того, практичні навички у пошуку та аналізу інформації за курсом, з оформлення індивідуальних завдань, тощо, студенти отримують, користуючись університетськими комп'ютерними класами та бібліотекою.

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Вступ до верстки і публікацій. Історія та розвиток друкованих видань. Основи графічного дизайну та типографіки. Есе про основні етапи розвитку друкарства від Гутенберга до сучасності із включенням інформації про важливі винаходи та події, які вплинули на розвиток друкарства або про роль типографіки в дизайні друкованих видань. Порівняння використання шрифтів у двох різних журналах (або газетах) і проведення аналізу їх впливу на читабельність та загальне враження від видання.	3
2	Тема 2. Програмне забезпечення для верстки. Огляд популярних програм: Adobe InDesign, QuarkXPress, Scribus. Інтерфейс користувача, налаштування робочого середовища. Порівняльна таблиця, що включає основні функції та можливості Adobe InDesign, QuarkXPress та Scribus. Огляд на кожен програму, виділяючи їхні переваги та недоліки Розробка інструкції (з ілюстраціями) з налаштування робочого середовища у вибраній програмі для верстки, включаючи створення власних панелей інструментів та налаштування клавіш швидкого доступу	3
3	Тема 3. Основи роботи з текстом і графікою. Створення та форматування текстових блоків. Робота з зображеннями та графічними елементами. Використання стилів, шаблонів та майстер-сторінок. Підготовка практичного завдання, яке включає вставку, редагування та розташування зображень у документі. Створення кількох прикладів використання графічних елементів (лінії, фігури) для покращення дизайну сторінки. Створення наборів стилів для тексту (заголовки, підзаголовки, основний текст) та показати їх використання на прикладі багатосторінкового документа. Розробка шаблону для журналу чи книги, включаючи використання майстер-сторінок для автоматизації процесу верстки	5
4	Тема 4. Структурування та макетування документів. Основи компоновки сторінок. Використання сіток та направляючих для створення гармонійного дизайну. Робота з багатосторінковими документами. Створення проекту багатосторінкового документу (журналу, книги), який демонструє різні варіанти компоновки сторінок (симетрична, асиметрична, сітка, модульна система). Звіт про процес створення документа, включаючи основні виклики та способи їх вирішення	5

5	<p>Тема 5. Підготовка документів до друку та цифрової публікації. Основи кольорокорекції та управління кольором. Підготовка файлів до друку: формати, налаштування, перевірка. Цифрові публікації: створення інтерактивних PDF, електронних книг та онлайн-журналів.</p> <p>Підготовка інструкції з налаштування документів для друку (вибір формату, налаштування полів, перевірка кольорів). Провести практичне завдання, яке включає підготовку файлу до друку, включаючи перевірку на помилки та оптимізацію кольорів. Створити інтерактивний PDF документ з використанням гіперпосилань, кнопок та інших інтерактивних елементів. Розробити електронну книгу або онлайн-журнал, включаючи адаптацію дизайну для різних пристроїв.</p>	6
6	<p>Тема 6. Практичні аспекти професійної верстки. Створення власного проекту: від концепції до реалізації. Робота в команді: координація та спільна робота над проектами. Огляд сучасних тенденцій у дизайні та цифрових публікаціях.</p> <p>Підготувати презентацію (10-15 слайдів) про інновації в сфері верстки та публікацій, включаючи приклади успішних проектів та новітніх технологій</p>	7
Разом		66

7. ВИДИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Робоча програма навчальної дисципліни передбачає наступні види та методи контролю:

Види контролю	Складові оцінювання
поточний контроль , який здійснюється у ході: проведення практичних занять, виконання індивідуального завдання; проведення консультацій та відпрацювань.	80%
підсумковий контроль , який здійснюється у ході проведення заліку.	20%

Методи діагностики знань (контролю)	фронтальне опитування; есе, індивідуальне опитування; робота у групах; ділова гра, розв'язання ситуаційних завдань, практичних завдань, залік
--	---

8. ОЦІНЮВАННЯ ПОТОЧНОЇ, САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ

Види роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання
Систематичність і активність роботи на семінарських (практичних) заняттях			
1.1. Підготовка до практичних занять	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час практичних занять	30

Виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.2. Підготовка програмного матеріалу (тем, питань), що виносяться на самостійне вивчення	-//-	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР ¹ , перевірка конспектів навчальних текстів тощо	25
Виконання індивідуальних завдань (науково-дослідна робота студента)			
1.3. Підготовка есе за заданою тематикою	Відповідно до розкладу занять і графіку ІКР	Обговорення (захист) матеріалів есе	15
1.4. Інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовка наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо.	-//-	Обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять або ІКР, наукових конференцій та круглих столів.	10
Разом балів за поточний контроль			80
Підсумковий контроль - залік			20
Всього балів			100

9. КРИТЕРІЇ ПІДСУМКОВОЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ

Рівень знань оцінюється:

- «відмінно» / «зараховано» А - від 90 до 100 балів. Здобувач виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно знаходити та опрацьовувати необхідну інформацію, демонструє знання матеріалу, проводить узагальнення і висновки. Був присутній на практичних заняттях, під час яких давав вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував есе за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у навчальній роботі;

- «добре» / «зараховано» В - від 82 до 89 балів. Здобувач володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді. Був присутній на практичних заняттях, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував есе за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у навчальній роботі;

- «добре» / «зараховано» С - від 74 до 81 балів. Здобувач відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, але дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, есе та активність у навчальній роботі;

- «задовільно» / «зараховано» D - від 64 до 73 балів. Здобувач був присутній не на всіх практичних заняттях, володіє навчальним матеріалом на середньому рівні, допускає помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, есе;

- «задовільно» / «зараховано» E - від 60 до 63 балів. Здобувач був присутній не на всіх практичних заняттях, володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні, на всі запитання дає необґрунтовані,

невичерпні відповіді, допускає помилки, має неповний конспект з завданнями до самостійної роботи.

- «незадовільно з можливістю повторного складання» / «не зараховано» FX – від 35 до 59 балів. Здобувач володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.

- «незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни» / «не зараховано» F – від 0 до 34 балів. Здобувач не володіє навчальним матеріалом.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами

100-бальною шкалою	Шкала за ECTS	За національною шкалою	
		екзамен	залік
90-100 (10-12)	A	Відмінно	зараховано
82-89 (8-9)	B	Добре	
74-81(6-7)	C	Задовільно	
64-73 (5)	D		
60-63 (4)	E		
35-59 (3)	FX	незадовільно	не зараховано
1-34 (2)	F		

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Бредньова В.П., Пеперні А.О., Яворська Н.М. Мистецтво шрифту: навчальний посібник. Одеса :ОДАБА, 2017. 128 с.
2. Історія розвитку мистецтва шрифту. Конспект лекцій [Електронний ресурс] : навчальний посібник для здобувачів ступеня бакалавра за освітньою програмою «Образотворче мистецтво», спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад. Ю. О. Коренюк. Електронні текстові дані (1 файл: 4,73 Мбайт). Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 76 с. URL: <https://ela.kpi.ua/server/api/core/bitstreams/c6409aac-7074-434b-9525-eefa29951cae/content>
3. Каталог кирилических шрифтів «Живий шрифт». К.: Школа каліграфії «Арт і Я», 2018. 64 с.
4. Ком’яхова Н. Прописи «Українська в’язь та устав». К.: Школа каліграфії «Арт і Я», 2021. 42 с.
5. Лесняк Володимир. Відтворення шрифтової спадщини: 40 оригінальних шрифтів. К.: ArtHuss, 2020
6. Мельникова У.П. Методичні рекомендації до виконання практичних завдань з навчальної дисципліни «Шрифт і типографіка». Харків : ХДАДМ, 2020. 22 с.
7. Річард Пулін Характеристики Школа дизайну: шрифт. Практичний посібник для студентів та дизайнерів. Вид-во: Манн, Іванов та Фербер, 2019. 240 с.
8. Сбітнева Н. Ф. Історія графічного дизайну. Харків: ХДАДМ, 2014
9. Стивен Геллер, Сеймур Кваст. Графічні стилі. Від вікторіанців до хіпстерів. К.: ArtHuss, 2019
10. Українська абетка. Малюнки Георгія Нарбута. Харків: Видавець Олександр Савчук, 2020
11. Шевченко В. Е. Художньо-технічне редагування: тексти лекцій для студентів відділення «Видавнича справа та редагування». Київ: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2005. 254 с.

12. Які бувають шрифти та як їх використовувати без порушення авторських прав <https://welovebrands.com.ua/ua/dyzajnomaniya/what-fonts-use/>
13. Чебаник В. Прописи «Італійський курсив: латиниця та кирилиця». К.: Школа каліграфії «Арт і Я», 2021. 104 с.

Додаткова

14. Білецький П. О. Георгій Нарбут. К.: Мистецтво, 1983
15. Лесняк Владимир. Графічний дизайн. Основи професії. К.: Биос Дизайн Букс, 2009
16. Мітченко В. Каліграфія. Взаємовпливи шрифтів: теорія і практика; кирилиця і латиниця; історія і сучасність. К.: Laurus. 288 с.1.
17. Кіппхан Г. Енциклопедія по друкованим засобам інформації. Спрінгер. Пер. з німецької. 2007.
18. Мітченко В. Естетика українського рукописного шрифту. К.: Грамота, 2007. 208 с.1.
19. Тимошенко І.В. Особливості структури загального і спеціального книгознавства // Наукові праці НБУВ. К., 2007. С.651-659.
20. Пономаренко Н. С. Пропедевтичний курс до дисципліни «Проектування». Ужгород: Гражда, 2007
21. Чебаник В. Прописи «Український скоропис: каліграфія гострим пером». К.: Школа каліграфії «Арт і Я», 2018. 98 с.
22. Шевченко В. Композиція плаката: Навч. посібн. Х.: Колорит, 2004. 123 с.

Інформаційні ресурси

1. Брендінг і типографіка : веб-сайт. URL: <http://surl.li/lrlkwj>
2. Графічний дизайн: типографіка <https://www.youtube.com/watch?v=du7EH-d0qP0>
3. Каліграфія, леттерінг і типографіка: літерне мистецтва <http://poradumo.com.ua/288099-k-220/>
4. Каталог шрифтових програм фірми Adobe Adobe Type Products : веб-сайт. URL: www.adobe.com/type/typeprod.html
5. Короткий путівник по шрифтових технологіях Microsoft. Microsoft Typography : веб-сайт. URL: www.microsoft.com/typography
6. Майстерня дизайну професора Віталія Шості <https://www.facebook.com/designmajsternya/>
7. Офіційний сайт програмного забезпечення Adobe. Adobe: веб-сайт. URL: <https://www.adobe.com/ua/>
8. Поєднання шрифтів і підбору шрифтових пар <https://ux.pub/editorial/pokrokovii-posibnik-iz-poiednannia-shriftiv-i-pidboru-shriftovikh-par-4nf6>
9. Посібник з ліцензування шрифтів <https://docs.aspose.com/font/uk/net/font-licensing/>
10. Принципи типографіки. Навчальний посібник з типографіки <https://issuu.com/annpassword/docs/>
11. Розміри шрифту в дизайні інтерфейсів <https://ux.pub/editorial/naipovnishii-posibnik-iz-rozmiriv-shriftu-v-dizaini-intierfieisiv-1dg2>
12. Українські ресурси про типографіку та каліграфію <http://www.2d.lviv.ua/ukrajinski-resursy-pro-typohrafiku-ta-kalihrafiyu/finding-letters-in-nature>